

מסר

לפרשת שופטים

תפסיק אפס.
אא אתמ מנמ אא מעסק, תמזככ!

הרב דוד משה בלוי שליט"א

מספר ישיר לשיעורי הרב: 073.2951216
לשיעורי תורה במגוון נושאים חייגו: 03.6171111 | *6761

מסר לפרשת שופטים

הרב דוד משה בלוי שליט"א

ההפטרה של פרשת שופטים פותחת במילים: "אנוכי אנוכי הוא מנחמכם" בשביל להבין את הפסוקים האלה לפי הביאור של המלבי"ם, נחזור כמה פסוקים אחורה: "עורי עורי לבשי עוז זרוע ה'".

הנביא עומד ומתפלל לפני הקב"ה: "ריבונו של עולם, זרוע ה', הזרוע של הקדוש ברוך הוא, הכוח של הקדוש ברוך הוא התגלה בעולם בעבר כשעם ישראל יצא ממצרים. זרוע ה' הוציא אותנו ממצרים בכוח גדול, ביד חזקה, זרוע ה' נגלתה עלינו. ולצערנו, כשאתה מסתכל היום על המצב של עם ישראל בגלות הנוראה והארוכה הזאת, לא נראה שזרוע ה' פעילה בעולם. היא קיימת, אבל כביכול סוג של שינה, זה קיים, זה חי, אבל זה לא מתגלה, לא פעיל. ולכן מבקש הנביא: "ריבונו של עולם, עורי עורי, לבשי עוז". הוא מבקש שתתעורר ותלבש כוח, זרוע ה'. "עורי כימי קדם", שתתעורר כמו הזמנים הקדמונים, זמן יציאת מצרים, דורות עולמים. שבזמן ההוא "הלוא את היא המחצבת רהב", את זאת ששברה וחצבה את רהב. רהב זה השם של השר של מצרים. "מחוללת תנין". מי זה התנין? "התנין הגדול הרובץ בתוך יאוריו", שאומר "לי יאורי ואני עשיתיני" - פרעה ומצרים. והקב"ה, בזרועו הגדולה, שיבר אותם. כשהנביא אומר "עורי עורי, לבשי עוז זרוע ה'", שיחזור עוד פעם הכוח הזה של הקב"ה, שתתגלה עוד פעם בעולם זרוע ה'. "הלוא את היא המחרבת ים", זו זרוע ה' שהחריבה את הים לחרבה, "מי תהום רבה", קריעת ים סוף. "השמה מעמקי ים" תוך הים, בעומק של הים, אז זרוע ה' שמה "דרך לעבור גאולים". ומבקש הנביא: "ריבונו של עולם, תעזור שזרוע ה', תבוא, תחזור ותתגלה שוב". "זפדויי ה' ישובון ובאו ציון ברינה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמחה ישיגון, נסו ויגון ואנחה", שתחזור הגאולה שתחזור זרוע השם, תאיר כימי קדם דורות עולמים וגם אנחנו נבוא לציון ברינה, ופה מתחילה ההפטרה שלנו.

ההפטרה שלנו בעצם אנוכי אנוכי הוא מנחמכם זה התשובה של הקב"ה לטענה הזאת של הנביא, הנביא מבקש שזרוע השם תחזור ותתעורר ותביא ישועה לעם ישראל, עונה הקדוש ברוך הוא לנביא ואומר זרוע השם היא אותו דבר כמו תמיד, היא לא נרדמה, היא לא ישנה, אנוכי אנוכי הוא, אומר הקב"ה אני נמצא, אני מה שאני, אני נמצא כמו מקודם מנחמכם, אני פה בשביל לנחם אתכם אומר הקדוש ברוך הוא מצדידי אין הבדל אנוכי אנוכי הוא מנחמכם, השאלה היא שאלה אחרת לא איפה זרוע השם נמצאת, השאלה היא מי את? מי את עם ישראל? מי את כנסת ישראל? האם את נמצאת באותו מצב כמו שהיית אז ביציאת מצרים?.

כשעם ישראל הלכו אחרי הקדוש ברוך הוא בהתמסרות נפלאה "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרוע" "חסד נעוריך אהבת כלולתיך" מי את? אותך אני לא מזהה... למה? כי היום עם ישראל לא באמת מסוגלים ללכת אחרי הקב"ה כמו אז ביציאת מצרים, למה? כי אנחנו מפחדים! "ותראי",

פרשת שופטים

הרב דוד משה בלוי שליט"א

ממי אתם מפחדים? ממי את מפחדת? אומר הקב"ה לעם ישראל לכנסת ישראל, מאנוש ימות? אתם מפחדים מאדם? מאנוש? אנוש זה הדרגה הנמוכה מחמש השמות שנקרא אדם. אדם, איש, גבר, בן אדם ואנוש. ממנו אתם מפחדים? "ומבן אדם חציר יינתן?", מאדם שבסופו של דבר ייעשה חציר, ירקב בקבר, ומאדם כזה אתם כל כך מפחדים ולא מוכנים לתת צ'אנס וללכת אחרי הקב"ה? מפחדים, מפלוני, מאלמוני? "מי את ותראי?", והתוצאה והסיבה שפוחדים מבני אדם זה בגלל "ותשכח את ה' עושך", שוכחים את הקדוש ברוך הוא שהוא עשה אותנו, "נוטה שמים ויוסד ארץ" שהוא זה שנטה את השמיים ייסד את הארץ, ברא את כל הבריאה, ברגע שהאדם שוכח את הקב"ה הוא מתחיל להתנהל לכד בעולם, אני מנהל את עצמי! ברגע שהאדם מנהל את עצמו, אוי ואבוי, זה כבר באמת קשה, ואז הבן אדם נכנס לפחדים כי הוא צריך לנהל הכל, והוא נכנס לחרדות ואז מגיע המצב של "ותפחד תמיד כל היום" הוא כל היום בפחד, זה תמיד כל היום חרדה תמידית שלא נפסקת, כל הזמן פחד וחרדה ממש תודעה של חרדה של בן אדם כל הזמן תמיד כל היום בפחד ממה הוא פוחד? "מפני חמת המציק כאשר כונן להשחית" הוא מפחד מהכעס של המציק, המציק זה לא אויב שנלחם איתנו כרגע אלא מישהו ששונא אותנו ורוצה להציק לנו. ככה המלבי"ם מסביר. והבן אדם נמצא כבר עכשיו בפחד וחרדה תמידיים, כל הזמן תמיד כל היום מחמת המציק, מהכעס של המציק, כאשר כונן להשחית, כשהוא יתכונן לעשות לנו רע.

ושואל הפסוק ואיה חמת המציק? מי אמר שהוא כועס בכלל? על מה אתם מסתמכים? ניחושים, הוא בטח כועס והוא בטח רוצה להשחית אותנו והוא בטח רוצה, ובגלל זה כבר אני מתנהל כרגע ב"תפחד תמיד כל היום" זה התוצאה "ותשכח ה' עושך" אני מנהל את העסק! אני בעל הבית, כל העולם בידיים שלי, אם אני לא אדאג, מי ידאג? אם אני לא אעשה, מי יעשה? אין הקדוש ברוך הוא. זה הרי מצב של "ותשכח השם עושך, נוטה שמיים ויוסד ארץ". הכל עליי, הכל על הכתפיים שלי, אני צריך לדאוג למשפחה שלי! אני צריך לדאוג לפרנסה, אני צריך לדאוג לבריאות, זה אני, אני, אני, אני. והתוצאה של זה, זה חרדה תמידית, ותתפחד תמיד, כל היום, ממה? ממה שהוא שלא קורה בכלל! "מפני חמת המציק כאשר כונן להשחית והיה חמת המציק כאשר כונן להשחית?". והיה חמת המציק. מי אמר שהוא כועס?

אומר הפסוק נניח: "מהר צעה להיפתח". נניח שכן, כן, כן. הוא באמת כבר מגיע למלחמה. הוא פתח את הרצונות שלו והוא באמת מגיע. "ולא ימות בשחת?". מה הוא אלמוות? הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה? "ולא יחסר לחמו"? נניח שהוא רוצה להילחם, אבל כלכלת מלחמה היא מאוד יקרה. עולה הרבה כסף לנהל מלחמה. מי אמר שיהיה לו כסף לזה? יש כל כך הרבה הפרעות, כל כך הרבה דברים שגם אם הוא רוצה וגם אם הוא כועס וגם אם הוא מתכנן, לא חייב להיות שזה יקרה. "ואנוכי השם אלוקיך", אומר הקב"ה, ואני השם אלוקיך שיש לי קשר איתך! שאני אוהב אותך! "רוגע הים וגליו", יכול להרגיע את הים, לעשות אותו שטוח לגמרי, גם כשהגלים עצומים וסוערים, ברגע אחד. ה' צבאות שמו. שולט בכל צבאות, כל הכוכבים, כולם מספרים את כבודו, כולם מגלים את שמו, כל דבר שקיים בעולם מגלה את כבוד ה' יתברך. כולל אלה שאנחנו חושבים אויבים, שונאים,

פרשת שופטים

הרב דוד משה בלוי שליט"א

מציקים. גם הם כלים על לוח השחמט הענק של הקדוש ברוך הוא. הם עושים פה איזה שהוא תכלית.

אז במקום לנהל הכל לבד ולפחד מכל דבר ולהיכנס למצוקה קיומית וחרדה נוראה, אובססיבית, תמיד כל היום, ממה שאולי יקרה, לדעת שאנוכי השם אלוקיך. רוגע ים וגליו. לזכור ולא לשכוח את השם עושך נוטה שמיים ויוסד ארץ. אומר הקב"ה: ואני גם הבטחתי, "ואשים דבריי בפניך ובצל ידי כיסיתיך". אני שמתתי את דבריי בפי הנביאים שאמרו את זה. והקב"ה לא חוזר בו ממה שהוא הבטיח, נכון?

אנחנו אומרים את זה גם בברכות ההפטרות: נאמן אתה הוא ה' אלוקינו ונאמנים דבריך, ודבר אחד מדבריך אחור לא ישוב ריקם, כי א-ל מלך נאמן ורחמן אתה. הקב"ה הבטיח: "ואשים דבריי בפניך ובצל ידי כיסיתיך". היד של הקב"ה שומרת ומגינה עלינו. גם בגלות, גם כשהוא כביכול מפנה עורף אלינו, עדיין היד שלו שומרת עלינו, ומה הוא הבטיח לנו? "לנטוע שמיים וליסוד ארץ ולאמור לציון עמי אתה", לנטוע שמיים וליסוד ארץ גם אם יהיה צורך לנטוע את השמיים מחדש וליסוד את הארץ מחדש זה יקרה! ולאמור לציון עמי אתה! יום יבוא והקדוש ברוך הוא יגיד לציון יגיד לעם ישראל, עמי אתה! תהיה גאולה ויתגלה כבודם של ישראל גם אם המחיר של זה יהיה לנטוע את השמיים מחדש וליסוד את הארץ מחדש ולהפוך את כל המציאות מהבסיס זה יקרה! כי הקב"ה הבטיח שזה יקרה ואין מציאות שזה לא יקרה גם אם כל המציאות אומרת לנו שאין דבר וזה לא יכול להיות וכל הנתונים הגיאופוליטיים וכל הנתונים מכל הכיוונים אומרים שלא, הקדוש ברוך הוא הבטיח! כולל שהוא ישנה את כל המציאות כדי שהדבר הזה יקרה.

אז אתם באים אומר הקדוש ברוך הוא לנביא ומבקשים, "עורי עורי לבשי עוז זרוע השם" שזרוע השם שעשתה ניסים לעם ישראל לא גלזיה היום והיא כביכול ישנה והיא צריכה להתעורר, אומר הקב"ה לא, "אנכי אנכי הוא מנחמכם" זרוע השם נמצאת פה כמו ביציאת מצרים, מי אתה? איפה את נמצאת? איפה עם ישראל? איפה אתם כנסת ישראל? אתם בפחדים, אתם בחרדות, תשתחררו! תרגישו את זה שהקב"ה מנהל את העסק! תפסיקו לפחד מדברים שלא קיימים בכלל, ואז ההבטחה שלי תתקיים, לא זרוע השם צריכה להתעורר משהו אחר צריך להתעורר, "התעוררי התעוררי קומי ירושלים", ירושלים צריכה להתעורר! אנחנו צריכים להתעורר! לחזור לזמן הזה של "כה אמר השם זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולותייך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרוע" לשחרר, להרפות. "הרפו ודעו כי אנוכי אלוהים". ולסמוך על הקדוש ברוך הוא, וללכת אחריו.

הדבר הזה הוא נכון גם ברמה לאומית, כללית של כל עם ישראל, אבל הוא נכון גם בחיים הפרטיים של כל אחד מאיתנו. הרבה דברים בחיים, אם זה נוגע לחינוך ילדים, אם זה נוגע לבריאות, אם זה נוגע ללימוד תורה, אנחנו פוחדים ואנחנו נמנעים ואנחנו אפילו לא מנסים כי בטח לא נצליח. אבל זה לא נכון! זה לא נכון! אנחנו צריכים להתעורר! לדעת שלנטוע שמיים וליסוד ארץ, הקב"ה אנחנו לא שוכחים אותו, הוא נותן לנו את כל הכוחות, בשבילו זה לא באמת משנה. אני לא מתחיל לכתוב ספר בהלכות שבת כי בטח אני לא אצליח. זה בטח לא יצליח. למה? אם זה תלוי בכוחות שלי אולי.

פרשת שופטים

הרב דוד משה בלוי שליט"א

נכון. צודק. אני באמת לא אצליח ויש לי גם עוד כמה דברים להוסיף. אבל זה הוא יתברך!, הוא נותן את הכוח! ואם הוא רוצה שאני אצליח אני כן אצליח! לסמוך על הקב"ה. לשחרר, לא לנהל את כל הדברים. לא לפחד מכל הדברים. לסמוך על הקב"ה. לתת לו לנהל את העסק. והוא יוביל אותנו קוממיות לארצנו. גאולה שלמה, גאולה פרטית וגאולה כללית.

השם יתברך יעזרנו.

פרשת שופטים

הרב דוד משה בלוי שליט"א

אלות ומזמין

1. שאלה: מה מבקש הנביא מה' בתחילת ההפטרה?

תשובה: הנביא מבקש "עורי עורי, לבשי עוז זרוע ה'", כלומר שה' יתעורר ויגלה את כוחו כפי שעשה ביציאת מצרים.

2. שאלה: מהי תשובתו של הקב"ה לבקשת הנביא?

תשובה: הקב"ה עונה "אנוכי אנוכי הוא מנחמכם", ומסביר שהבעיה אינה בכוחו של ה', אלא במצבו של עם ישראל.

3. שאלה: ממה מפחד עם ישראל לפי דברי ה'?

תשובה: ה' אומר שעם ישראל מפחד מ"אנוש ימות" ו"בן אדם חציר יינתן", כלומר מבני אדם בני חלוף.

4. שאלה: מהו הקשר בין שכחת ה' לבין פחד וחרדה?

תשובה: כאשר אדם שוכח את ה' ומנסה לנהל הכל לבד, הוא נכנס למצב של פחד תמידי. לעומת זאת, כאשר אדם זוכר את ה' ובוטח בו, הוא יכול להשתחרר מפחדים אלה.

5. שאלה: מהי ההבטחה של ה' לעם ישראל?

תשובה: ה' מבטיח להגן על עמו ולהביא גאולה, אפילו אם יצטרך "לנטוע שמיים וליסוד ארץ" מחדש.

6. שאלה: כיצד המסר רלוונטי לחיים האישיים?

תשובה: המסר של בטחון בה' ושחרור מפחדים רלוונטי גם בחיים האישיים, בתחומים כמו חינוך ילדים, בריאות, ולימוד תורה.

7. שאלה: מהו המסר המרכזי של ההרצאה?

תשובה: המסר המרכזי הוא שעם ישראל צריך להתעורר ולחזור לאמונה ובטחון בה', לשחרר פחדים, ולאפשר לה' להוביל אותנו לגאולה שלמה, הן ברמה האישית והן ברמה הלאומית.